

UZASADNIENIE

Powódka C. K. (1) pozwem złożonym 8 sierpnia 2017 r. przeciwko pozwanemu B. S. wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty wydanego 19 lutego 2003 r. wydanego przez Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie o sygn. akt IX GNc 152/03 z powództwa (...) Centrala (...) sp. z o.o., któremu postanowieniem z 25 stycznia 2006 r. w sprawie o sygn. akt IX GCo 12/06 została nadana klauzula wykonalności na rzecz pozwanego. Jednocześnie wniosła o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu. Powództwo oparto na zarzucie przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym (art. 125 k.c.). W uzasadnieniu powódka wskazała, że postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2012 r. zawieszono postępowanie egzekucyjne i przez pięć lat pozwany nie wszczął egzekucji, które uległo umorzeniu z mocy samego prawa na podstawie art. 823 k.p.c. Ponowny wniosek złożono zaś dopiero w dniu 9 stycznia 2017 r., a zatem po 10 latach od daty prawomocności tytułu wykonawczego. Powódka wskazała nadto, że nie nastąpiło przelanie wierzytelności na pozwanego, gdyż dokumenty w tym zakresie są nieprawidłowe.

Pozwany złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu. W uzasadnieniu wyjaśnił, że przedawnienie nie nastąpiło na skutek licznych czynności, które przerywały jego bieg, w szczególności poprzez wnioski o nadanie klauzuli wykonalności oraz wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które toczyło się od 2012 r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 19 lutego 2003 r. Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie z powództwa (...) Centrali (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (dalej: (...) sp. z o.o.) przeciwko powódce (wówczas noszącej nazwisko N.), sygn. akt IX GNc 152/03, wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. W orzeczeniu tym nakazał powódce zapłacić wierzycielowi 245.679,98 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 16 listopada 2001 r. oraz 3.471 zł tytułem kosztów procesu. Powódka odebrała odpis nakazu zapłaty 28 marca 2003 r. W terminie dwóch tygodni nie wniosła sprzeciwu.

Dnia 27 maja 2003 r., na skutek wniosku (...) sp. z o.o. z **23 maja 2003 r.**, nakazowi zapłaty została nadana klauzula wykonalności; jednocześnie przyznano wierzycielowi zwrot kosztów w wysokości 12 zł.

Dowody:

- nakaz zapłaty z 19 lutego 2003 r., sygn. akt IX GNc 152/03, wraz z postanowieniem o nadaniu klauzuli wykonalności i wydaniu drugiego tytułu wykonawczego (k. 8-10);
- załączone akta Sądu Okręgowego w Krakowie, sygn. akt IX GNc 152/03; nakaz zapłaty z 19 lutego 2003 r. (k. 38).

Na podstawie nakazu zapłaty z 19 lutego 2003 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (...) sp. z o.o. w dniu **2 czerwca 2003 r.** złożyła u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie – M. K. wniosek o wszczęcie przeciwko powódce postępowania egzekucyjnego. Postępowanie otrzymało sygnaturę **KM 1291/03**. O wszczęciu postępowania powódka została zawiadomiona pismem z 2 czerwca 2003 r.

Dowód:

- załączone akta postępowania egzekucyjnego KM 1291/03: wniosek z 27 maja 2003 r. (k. 2), zawiadomienie z 2 czerwca 2003 r. (k. 3).

(...) sp. z o.o. zawarła z pozwanym umowę, na podstawie której pozwany nabył od tej spółki wierzytelność wobec powódki wynikającą z ww. nakazu zapłaty. Pozwany pismem z 18 października 2005 r. poinformował powódkę o nabyciu wierzytelności i zaproponował kontakt w sprawie polubownego ustalenia spłaty wierzytelności.

Dnia **12 stycznia 2006 r.** pozwany złożył wniosek o nadanie ww. nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności na jego rzecz. Postanowieniem z **25 stycznia 2006 r.** Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie o sygn. akt IX GCo 12/06 nadał ww. nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności na rzecz pozwanego jako następcy prawnego (...) sp. z o.o.

Dowody:

- nakaz zapłaty z 19 lutego 2003 r., sygn. akt IX GNc 152/03, wraz z postanowieniem o nadaniu klauzuli wykonalności i wydaniu drugiego tytułu wykonawczego (k. 8-10);
- wniosek z 13 grudnia 2005 r. (k. 50);
- pismo z 18 października 2005 r. (k. 63);
- pismo z 12 listopada 2005 r. (k. 64);
- załączone akta Sądu Okręgowego w Krakowie, sygn. akt IX GCo 12/06: postanowienie z 25 stycznia 2006 r. (k. 12);
- załączone akta Sądu Okręgowego w Krakowie, sygn. akt IX GNc 152/03: nakaz zapłaty z 19 lutego 2003 r. (k. 38).

Wnioskiem z **2 marca 2006 r.** pozwany - reprezentowanego przez radcę prawnego C. K. (2) - zwrócił się do komornika sądowego o dopuszczenie do udziału w postępowaniu egzekucyjnym **KM 1291/03**, załączając nakaz zapłaty z 19 lutego 2003 r. zaopatrzony w klauzulę wykonalności na jego rzecz. Na podstawie złożonego przez pozwanego wniosku z 2 marca 2006 r. komornik sądowy wszczął wobec powódki postępowanie egzekucyjne o sygnaturze **KM 444/06**, o czym zawiadomił powódkę pismem z dnia 10 marca 2006 r.

Dowód:

wniosek z dnia 2 marca 2006 r. k. 54

- zawiadomienie z 10 marca 2006 r. (k. 124, 164).

Pismem z 8 czerwca 2007 r. powódka zwróciła się do pozwanego z propozycją polubownego zakończenia sprawy związanej z egzekucją.

Dowód:

- pismo z 8 czerwca 2007 r. (k. 146).

Dnia **2 lipca 2007 r.** pozwany zwrócił się do Sądu Okręgowego w Krakowie o wydanie odpisu nakazu zapłaty z 19 lutego 2003 r. wraz z postanowieniem z 25 stycznia 2006 r. – zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Na skutek powyższego wniosku postanowieniem z 12 lipca 2007 r. Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie o sygn. akt IX GCo 166/07 wydał pozwanemu drugi tytuł wykonawczy w celu prowadzenia egzekucji z majątku powódki, zasądzając na rzecz pozwanego 78 zł tytułem kosztów postępowania. Tytuł wykonawczy faktycznie wydano pozwanemu w dniu **13 sierpnia 2007 r.**

Dowody:

- nakaz zapłaty z 19 lutego 2003 r., sygn. akt IX GNc 152/03, wraz z postanowieniem o nadaniu klauzuli wykonalności i wydaniu drugiego tytułu wykonawczego (k. 8-10);
- wniosek z 28 czerwca 2007 r. (k. 132);
- załączone akta Sądu Okręgowego w Krakowie, sygn. akt IX GNc 152/03: nakaz zapłaty z 19 lutego 2003 r. (k. 38).

Dnia 5 listopada 2007 r. pozwany złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie – M. K. wniosek o wszczęcie przeciwko powódce postępowania egzekucyjnego na podstawie nakazu zapłaty z 19 lutego 2003 r. (drugiego tytułu wykonawczego z 12 lipca 2007 r.). Na podstawie wniosku komornik sądowy wszczął postępowanie **KM 2061/07**, o czym zawiadomił powódkę pismem z 17 marca 2008 r. Zarządzeniem z 17 marca 2008 r. postępowania o sygnaturach **KM 1291/03** oraz **KM 2061/07** zostały połączone do wspólnego rozpoznania pod sygnaturą **KM 2061/07**. Postępowanie zostało **zawieszona** postanowieniem komornika sądowego z **11 kwietnia 2008 r.**

Postępowanie egzekucyjne **KM 2061/07** zostało przekazane (na skutek wyłączenia dotychczasowego komornika sądowego) do prowadzenia Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim – M. O.. Postępowanie po przekazaniu otrzymało sygnaturę **KM 4207/08**. O przejęciu postępowania powódka została poinformowana pismem z 15 września 2008 r.

Wnioskiem z 4 maja 2009 r. pozwany zwrócił się o podjęcie zawieszona postępowania. Postanowieniem z 29 czerwca 2009 r. komornik sądowy podjął postępowanie. Dnia 12 marca 2010 r. pozwany złożył w postępowaniu wniosek o wyznaczenie drugiego terminu licytacji nieruchomości powódki.

Postępowanie **KM 4207/08** zostało przejęte (na skutek wyłączenia dotychczasowego komornika sądowego) od prowadzenia postępowania egzekucyjnego do dalszego prowadzenia przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie. O przejęciu postępowania powódka została poinformowana zawiadomieniem z 18 lipca 2011 r. Po przejęciu postępowanie otrzymało sygnaturę **KM 3281/11**.

Dnia 19 kwietnia 2012 r. pozwany złożył wniosek o zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Postanowieniem z **19 kwietnia 2012 r. postępowanie zostało zawieszona**. Pozwany w ciągu roku od zawieszenia postępowania nie złożył wniosku o podjęcie postępowania. Postanowieniem z **8 stycznia 2014 r. postępowanie egzekucyjne zostało zakończona**, a tytuł wykonawczy zwrócony pozwanemu. W uzasadnieniu postanowienia podano, że postępowanie umorzyło się z mocy prawa (art. 823 k.p.c.).

Dowody:

- postanowienie z 19 kwietnia 2012 r. (k. 11);
- zawiadomienie z 15 września 2008 r. (k. 12);
- postanowienie z 8 stycznia 2014 r. (k. 17);
- wniosek z 30 października 2007 r. (k. 125);
- wniosek z 22 listopada 2017 r. (k. 126-127);
- zawiadomienie z 17 marca 2008 r. (k. 128);
- wniosek z 26 lutego 2010 r. (k. 142);
- postanowienie z 29 czerwca 2009 r. (k. 143);
- pismo z 20 kwietnia 2009 r. (k. 144);
- zawiadomienie z 18 lipca 2011 r. (k. 138);
- zawiadomienie z 4 lutego 2014 r. (k. 167);
- załączone akta postępowania egzekucyjnego KM (...): postanowienie z 27 sierpnia 2008 r. (k. 1), pismo z 10 września 2008 r. (k. 3), pismo z 15 września 2008 r. (k. 5), zarządzenie z 17 marca 2008 r. (k. 15), postanowienie z 20 maja 2011 r. (k. 23);

- załączone akta postępowania egzekucyjnego KM 2061/07: wniosek z 30 października 2007 r. (k. 1-2), zawiadomienie z 17 marca 2008 r. (k. 11);
- załączone akta postępowania egzekucyjnego KM 3281/11: pisma z 11 lipca 2011 r. (k. 1), zawiadomienie z 18 lipca 2011 r. (k. 3), pismo z 16 kwietnia 2012 r. (k. 33), postanowienie z 19 kwietnia 2012 r. (k. 34), postanowienie z 8 stycznia 2014 r. (k. 46).

Wcześniej, bo w dniu 20 lipca 2011 r. Sąd Okręgowy w Krakowie wydał pozwanemu dalszy (trzeci) tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty z 19 lutego 2003 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (na podstawie postanowienia wydanego w sprawie o sygnaturze IX GCo 119/11).

Dowód:

- załączone akta Sądu Okręgowego w Krakowie, sygn. akt IX GNc 152/03: nakaz zapłaty z 19 lutego 2003 r. (k. 38).

Dnia **9 stycznia 2017 r.** pozwany zwrócił się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie – G. J. o wszczęcie przeciwko powódce postępowania egzekucyjnego. Podstawą egzekucji miał być nakaz zapłaty z 19 lutego 2003 r. (drugi tytuł wykonawczy wydany postanowieniem z 12 lipca 2007 r.). Na podstawie ww. wniosku komornik sądowy wszczął wobec powódki postępowanie egzekucyjne **KM 44/17**, o czym zawiadomił ją pismem z 26 stycznia 2017 r.

Dowody:

- wniosek z 3 stycznia 2017 r. (k. 114-115);
- zawiadomienie z 26 stycznia 2017 r. (k. 116, 130-131).

Pismem z 18 czerwca 2017 r. powódka zwróciła się do pozwanego o złożenie wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego KM 44/17. Wyjaśniła, że jej zdaniem należność główna oraz odsetki uległy przedawnieniu. Pismem z 17 lipca 2017 r. pełnomocnik pozwanego odpowiedział, że pozwany nie zgadza się ze stanowiskiem powódki co do przedawnienia; jednocześnie zwrócił uwagę na możliwość polubownego zakończenia egzekucji poprzez spłatę przez powódkę 100.000 zł.

Dowody:

- pismo z 18 czerwca 2017 r. (k. 18);
- pismo z 5 lipca 2017 r. (k. 19);
- pismo z 17 lipca 2017 r. (k. 20).

Oprócz postępowania egzekucyjnego KM 44/17 przeciwko powódce toczy się 14 postępowań egzekucyjnych.

Dowód:

- zawiadomienie z 26 czerwca 2017 r. (k. 13-16).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie G. J. prowadził postępowanie egzekucyjne KM 4541/11 z wniosku Wójta Gminy S. przeciwko powódce. Pismem z 30 maja 2017 r. komornik zawiadomił pozwanego, jako wierzyciela hipotecznego, o miejscu i terminie opisu i szacowania nieruchomości należących do powódki. Pismem z 14 sierpnia 2017 r. pozwany zwrócił się do komornika sądowego o powiadomienie o miejscu i terminie licytacji nieruchomości w postępowaniu KM 4541/11. Następnie wraz z pismem z 4 lipca 2017 r. komornik sądowy zawiadomił pozwanego o opisie oraz oszacowaniu nieruchomości i doręczył operat szacunkowy nieruchomości.

Dowody:

- pismo z 14 sierpnia 2017 r. (k. 56);
- zawiadomienie z 30 maja 2017 r. wraz z obwieszczeniem (k. 57-58, 133);
- pismo z 4 lipca 2017 r. wraz z załącznikami (k. 59-62).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgłoszone przez powódkę roszczenie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego znajdowało podstawę w art. 840 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli m.in. przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (pkt 1); gdy po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne (pkt 2).

Na początkowym etapie postępowania, tj. w pozwie, powódka powoływała się na dwojakiemu rodzaju okoliczności uzasadniające pozbawienie wykonalności zaskarżonego tytułu wykonawczego. Po pierwsze, kwestionowała przejście wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym na pozwanego, a po drugie wskazywała na przedawnienie roszczenia po powstaniu tytułu wykonawczego. Nadmienić jednak należy, że na rozprawie 23 lutego 2018 r. (k. 105-106, 108) powódka oświadczyła, że nie kwestionuje sprzedaży wierzytelności wobec niej przez pierwotnego wierzyciela (określonego w przedmiotowym nakazie zapłaty). Tym samym kwestia ta nie stanowiła ostatecznie przedmiotu sporu. Powódka nadto w tym zakresie nie przytoczyła żadnych konkretnych twierdzeń, ani nie naprowadziła środków dowodowych.

W tych okolicznościach powództwo należało rozpoznać przez pryzmat drugiej przesłanki, którą podnosiła powódka, tj. przedawnienia. Podstawę zgłoszonego roszczenia stanowił w konsekwencji przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że przedawnienie, na które powoływała się powódka, jest właśnie jednym ze zdarzeń, o których stanowi art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., które sprawia, że zobowiązanie nie może być egzekwowane. Zgodnie z art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Tak więc powódka, w przypadku przedawnienia roszczenia pozwanego, mogła uchylić się od zapłaty. W okolicznościach sprawy uchylenie się od obowiązku zapłaty sprowadza się do wytoczenia niniejszego powództwa.

Okoliczności sprawy w znacznej mierze były niesporne. Strony nie kwestionowały istnienia zaskarżonego tytułu wykonawczego przeciwko powódce, jak i opatrzenia go klauzulą wykonalności na rzecz pozwanego. Również co do zasady sam przebieg postępowań egzekucyjnych inicjowanych przez pozwanego nie był przedmiotem sporu. W gruncie rzeczy spór stron był sporem co do prawa, a konkretniej – co do skutków prawnych określonych zdarzeń związanych z postępowaniami egzekucyjnymi. Tym samym stan faktyczny sprawy został ustalony w oparciu o okoliczności niesporne między stronami, jak również o zgromadzone w sprawie dokumenty oraz dokumenty znajdujące się w załączonych aktach sądowych i egzekucyjnych. Autentyczność tych dokumentów nie była przez strony kwestionowana. Jednocześnie Sąd uznał za zbędne przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron na okoliczność przebiegu postępowania egzekucyjnego, bowiem okoliczności faktyczne zostały w tym dostatecznie wyjaśnione za pomocą dowodu z dokumentów. Wykazywanie przez pozwanego woli polubownego rozwiązania sporu (druga z okoliczności, jaka miała być przedmiotem dowodu) nie miało istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu. Z tego względu dowód z przesłuchania stron pominięto na podstawie art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.

Przy rozpatrywaniu zarzutu przedawnienia w niniejszej sprawie należało uwzględnić art. 125 k.c. Przepis ten stanowi, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

W świetle cytowanego przepisu w terminie 10 lat ulega przedawnieniu roszczenie zasądzone nakazem zapłaty wraz z odsetkami (świadczeniem okresowym) należnymi za czas do dnia uprawomocnienia się tego nakazu (tj. od dnia 16 listopada 2001 r. do dnia 11 kwietnia 2003 r. włącznie). Odsetki od należności głównej należne w przyszłości, tj. od dnia 12 kwietnia 2003 r. ulegają przedawnieniu w terminie 3 lat.

Rozpatrując zarzut przedawnienia należało w pierwszej kolejności ustalić, od którego momentu przedawnienie zaczęło bieg (dla należności głównej – 245.679,98 zł termin 10 lat; dla odsetek – termin 3 lat). Zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Jak wynika ze stanu faktycznego odpis nakazu zapłaty został powódce doręczony 28 marca 2003 r. Od tego dnia przysługiwało jej prawo do zaskarżenia (wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty) w terminie 2 tygodni (art. 502 § 1 k.p.c.). Termin ten upłynął z dniem 12 kwietnia 2003 r. Tego dnia nakaz zapłaty stał się prawomocny i w tym dniu rozpoczął się bieg przedawnienia.

Wyjaśnienia w tym miejscu wymaga jednak, że zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Zgodnie zaś z art. 124 k.p.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo (§ 1), a w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (§ 2).

Nie ulega wątpliwości, że bieg przedawnienia ulega przerwaniu poprzez złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji. Odnosnie charakteru wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, jako czynności powodującej przerwę biegu przedawnienia, Sąd podzielił stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2017 r., I CSK 6/17, (...) Prawnej LEX nr 23 (...), a wcześniej w uchwale z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03, wedle których wniosek o nadanie klauzuli wykonalności jest czynnością zmierzającą bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia. Podkreślenia wymaga, że choć teza uchwały z 2004 r. odnosi się do bankowego tytułu egzekucyjnego, jednakże w uzasadnieniu w sposób jednoznaczny wskazano na potrzebę jednolitej oceny wniosku o nadanie klauzuli wykonalności z punktu widzenia art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Sąd Najwyższy uwypuklił przy tym fakt, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności należy do kategorii czynności koniecznych, tj. takich, których nie można ominąć w toku dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

W niniejszej sprawie do pierwszego przerwania biegu przedawnienia nastąpiło 23 maja 2003 r., gdy poprzednik prawny pozwanego (pierwotny wierzyciel powódki) złożył wniosek o nadanie nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności. Kolejne przerwanie biegu przedawnienia nastąpiło jeszcze w tym samym roku, gdy (...) sp. z o.o. 2 czerwca 2003 r. złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko powódce (KM 1291/03). Następnie w 2005 r. wierzytelność względem powódki nabył pozwany i w okresie terminu przedawnienia, tj. 12 stycznia 2006 r. doprowadził do kolejnego przerwania przedawnienia roszczenia, składając wniosek o nadanie nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności na jego rzecz. Dnia 2 lipca 2007 r. pozwany wystąpił z wnioskiem o wydanie dalszego

tytułu wykonawczego celem prowadzenia przeciwko powódce postępowania egzekucyjnego; tytuł ten został wydany faktycznie 13 sierpnia 2007 r. Dopiero zatem od tego dnia ponownie zaczął bieg 10 letni termin przedawnienia.

Abstrahując od dalszych czynności pozwanego należy wskazać, że obecnie, na skutek złożonego 9 stycznia 2017 r. wniosku o wszczęcie przeciw powódce egzekucji, toczy się postępowanie egzekucyjne (KM 44/17). Od 13 sierpnia 2007 r. do 9 stycznia 2017 r. nie upłynęło 10 lat, więc roszczenie pozwanego co do należności głównej (oraz odsetek obliczonych do dnia uprawomocnienia się nakazu), stosownie do art. 125 k.p.c., nie uległo przedawnieniu.

W tej sytuacji wtórne znaczenie dla przedawnienia należności głównej miały dalsze czynności pozwanego przerywające bieg przedawnienia tego roszczenia, w szczególności złożenie przez pozwanego 5 listopada 2007 r. wniosku egzekucyjnego, na podstawie którego prowadzono postępowanie egzekucyjne (KM 2061/07, a następnie KM 4207/08 oraz KM 3281/11). Niemniej zauważyć należy, że postępowanie egzekucyjne zostało zawieszono postanowieniem z 19 kwietnia 2012 r., a postanowieniem z 8 stycznia 2014 r. zostało zakończone na podstawie art. 823 k.p.c. (obowiązującego do 8 września 2016 r.). Zgodnie z art. 823 k.p.c. postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszono postępowania. Termin powyższy biegnie od dnia dokonania ostatniej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia. Postępowanie zostało zawieszono postanowieniem z 19 kwietnia 2012 r. na wniosek pozwanego. Z akt sprawy oraz z treści postanowienia o zakończeniu postępowania z 8 stycznia 2014 r. nie wynika, aby pozwany w okresie roku od 19 kwietnia 2012 r. zażądał podjęcia postępowania. Tym samym umorzenie postępowania nastąpiło 20 kwietnia 2013 r. z mocy prawa, zaś później wydane postanowienie z 8 stycznia 2014 r. miało charakter jedynie deklaratoryjny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2015 r., sygn. akt I CNP 28/14, L.).

Umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 823 k.p.c. rozpatrywać należy w kontekście art. 182 § 2 k.p.c., zgodnie z którym umorzenie postępowania zawieszono w pierwszej instancji nie pozbawia powoda prawa ponownego wytoczenia powództwa, jednakże poprzedni pozew nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. W orzecznictwie przyjmuje się, że art. 182 § 2 k.p.c. należy odpowiednio stosować do art. 823 k.p.c. Odpowiednie zastosowanie tego przepisu wyraża się w przyjęciu, że w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 823 k.p.c. wniosek egzekucyjny, który stanowił podstawę wszczęcia egzekucji, nie wywołuje żadnych skutków prawnych, w tym również nie przerywa biegu przedawnienia – nie wywołuje skutku z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2011 r., sygn. akt IV CSK 439/10, (...) Prawnej LEX nr 1108491). W konsekwencji należało przyjąć, że złożony przez pozwanego 5 listopada 2007 r. wniosek o wszczęcie egzekucji nie wywołał skutku w postaci przerwania biegu przedawnienia należności głównej.

Konstatacja ta pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie z uwagi na przerwę biegu przedawnienia przez inne czynności, tj. opisane wcześniej wnioski o nadanie klauzuli wykonalności, wskutek których powództwo w tym zakresie nie mogło być uwzględnione.

Kwestią wtórną pozostaje również wpływ na przedawnienie roszczeń pozwanego wszczęcie postępowania egzekucyjnego KM 444/06. Pozwany wykazał jedynie, że postępowanie to zostało zainicjowane na skutek wniosku z dnia 2 marca 2006 r. Nie wykazał, aby w sprawie tej dokonywane były jakiegokolwiek dalsze czynności egzekucyjne; strona powodowa zaprzeczyła zaś, by faktycznie było prowadzone takie postępowanie. W sytuacji, w której od 12 lat nie podjęto jakiegokolwiek czynności nie sposób oczekiwać na formalne zakończenie tego postępowania i przyjmować, iż dopiero od tej decyzji ponownie rozpocznie bieg przedawnienia.

Odnośnie odsetek zasądzonych nakazem zapłaty, należnych w przyszłości (tj. od dnia 12 kwietnia 2003 r.) Sąd wziął pod uwagę, że ulegały one 3 letniemu przedawnieniu za każdy dzień z osobna. Nadto oceniono wpływ kolejnych wniosków o nadanie klauzuli wykonalności bądź wydanie dalszego tytułu wykonawczego, które powodowały przerwę biegu przedawnienia. I tak :

1) wniosek z dnia 12 stycznia 2006 r. w sprawie IX GCo 12/06 – po wydaniu postanowienia w dniu 25 stycznia 2006 r. 3 letni termin zaczął biec na nowo;

2) wniosek z dnia 2 lipca 2007 r. – po wydaniu tytułu w dniu 13 sierpnia 2007 r. przedawnienie zaczęło biec na nowo od dnia 14 sierpnia 2007 r.; z upływem 3 lat, tj. w dniu 14 sierpnia 2010 r. przedawnieniu uległy odsetki za okres od dnia 12 kwietnia 2003 r. do dnia 13 sierpnia 2007 r. (3 lata wstecz od 14 sierpnia 2010 r.)

3) w dniu 20 lipca 2011 r. wydano III tytuł wykonawczy (k.12); (nie wykazano w tym postępowaniu, kiedy został złożony wniosek w tym zakresie, a zatem przerwa nastąpiła najpóźniej z tym dniem).

W dniu 20 lipca 2011 r. były już przedawnione odsetki za dalszy okres od 14 sierpnia 2007 r. do 19 lipca 2008 r. (3 lata wstecz od 20 lipca 2011 r.);

Przedawnienie (odnośnie odsetek za okres od 20 lipca 2008 r.) biegło na nowo od dnia 21 lipca 2011 r. Po upływie 3 lat, tj. w dniu 21 lipca 2014 r. przedawnieniu uległy odsetki za okres od 20 lipca 2008 r. do 20 lipca 2011 r. (3 lata wstecz od 21 lipca 2014 r.) Biegną dalej odsetki za okres od dnia 21 lipca 2011 r.

4) w dniu 9 stycznia 2017 r. złożono wniosek o wszczęcie egzekucji, który przerwał bieg odsetek za 3 lata wstecz i dalszych. W tym dniu przedawnione już były odsetki od 21 lipca 2011 r. do dnia 8 stycznia 2014 r.

Łącznie zatem przedawnieniu uległy odsetki za okres od dnia 12 kwietnia 2003 r. do dnia 8 stycznia 2014 r.

Mając powyższe na względzie zaskarżony tytuł wykonawczy należało na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. pozbawić wykonalności w zakresie odsetek od należności głównej za okres od 12 kwietnia 2003 r. do 8 stycznia 2014 r. W pozostałej części powództwo podlegało natomiast oddaleniu.

Uwzględnivszy, że odsetki ustawowe za opóźnienie za okres od 12 kwietnia 2003 r. do 8 stycznia 2014 r. od należności głównej (245.679,98 zł) wynosiły 330.313,37 zł należało przyjąć, że powódka wygrała sprawę w 46,5%. (jako wartość przedmiotu sporu powódka określiła kwotę 710.843,15 zł, a 330.313,37 zł stanowi 46,5% wartości przedmiotu sporu).

Na podstawie art. 100 k.p.c. koszty procesu należało rozliczyć między stronami stosunkowo, przyjmując, że powódka wygrała w zakresie 46,5%, a pozwany w części 53,5%. Powódka, wobec zwolnienia jej od kosztów sądowych, nie poniosła żadnych kosztów. Pozwany natomiast poniósł koszty procesu w kwocie 7.200 zł, tj. wynagrodzenie pełnomocnika procesowego ustalone według § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804). W związku z tym, że pozwany wygrał w części 53,5%, należało zasądzić od powódki na rzecz pozwanego koszty procesu w kwocie 3.852 zł.

Powódkę w niniejszej sprawie reprezentował pełnomocnik z urzędu – radca prawny D. K., który złożył oświadczenie, iż jego wynagrodzenie nie zostało uiszczzone. W związku z tym na podstawie § 8 pkt 7 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1715) należało tytułem udzielenia z urzędu nieopłaconej pomocy prawnej zasądzić na jego rzecz 7.200 zł powiększonego o należny podatek od towarów i usług.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

- (...)

- (...)

3. (...)

(...)